

Finansdepartementet

Avdelningen för offentlig förvaltning
Kommunenheten
Departementssekreterare
Lars Karlander

Stockholm 14 oktober 2024

Er referens: Fi2024/01538

Remissyttrande

Promemorian Tillfälligt statsbidrag för åtgärder för en effektiv hälso- och sjukvård

Skattebetalarnas Förening avstyrker införandet av Delegation för effektiv hälso- och sjukvård och det statsbidrag det ska administrera enligt den utformning som föreslås i promemorian Tillfälligt statsbidrag för åtgärder för en effektiv hälso- och sjukvård (Fi2024/01538). Skattebetalarnas Förening ser förvisso positivt på införandet av en Delegation för effektiv hälso- och sjukvård, men ser stora brister i den framskrivna promemorian.

Sveriges hälso- och sjukvård lider av stora problem med ineffektivitet. Trots höga kostnader och stora resurser är resultaten delvis både svaga och ojämna. Långa vårdköer är mer regel än undantag. Skillnaderna mellan och inom regionerna är stora både i tillgänglighet, resultat och kostnader. En effektivitetsdelegation skulle kunna göra stor nytta för att sprida goda exempel och genomdriva förändring där så är nödvändigt. Det kräver dock en utformning av både stödet i sig och delegationens uppdrag som möjliggör ytterligare effektiviseringar, vilket vi inte ser att det framskrivna förslaget medför.

Den föreslagna utformningen innebär att regionerna själva ska ansöka om att genomföra förändringar som de bedömer ska leda till höjd effektivitet. Förslagen ska sedan granskas av delegationen som sedan beviljar medel till projekt man bedömer leder till höjd effektivitet. Men förutsatt att både regionen i fråga och effektivitetsdelegationen bedömer att förslagen leder till ökad effektivitet så bör det inte finnas något som hindrar regionerna att idag genomföra exakt samma förändringar. De bör genomföras oavsett om de kan få ett riktat statsbidrag som stöd för det eller ej, annars är det inte att bedöma som effektivitetshöjande. Delegation för effektiv hälso- och sjukvård bör i stället få i uppdrag att granska behovet av och avkräva genomförande av förändringar som kan bedömas effektivitetshöjande, detta utan att regionerna nödvändigtvis frivilligt ansöker om att delta.

För att skapa ekonomiskt utrymme att genomföra vissa förändringar är det rimligt att Effektivitetsdelegationen får tillgång till ett riktat statsbidrag, inte minst för att fungera som katalysator i vissa situationer. Men för att sätta tryck på regionerna att genomföra effektiviseringar (förändringar som skulle leda till ökad nytta för såväl medborgare som skattebetalare, men som man likväl i dagsläget avstår från eller saknar kapacitet att genomföra) bör delegationens uppdrag vara att villkora dagens generella statsbidrag mot deltagande i arbetet. Utan förbättringar och förändringar bör regionerna få minskade anslag, inte bara eventuellt missa ett extra statsbidrag.

Skattebetalarnas Förening

Christian Ekström
Vd

Erik Bengtzboe
chefekonom